

PRAVILA HRK SCT SCHEME

(verzija 1.1, primjena 6.6.2016.)

Sadržaj:

1. REFERENTNA DOKUMENTACIJA	4
2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA	4
3. UVOD	5
3.1. SEPA	5
3.2. HRK SCT shema	6
3.3. Proces obrade za korisnike i pružatelje platnih usluga	6
3.4. Obvezujuća primjena Pravila	7
3.5. Odvojenost HRK SCT sheme od infrastrukture	8
3.6. Ostale značajke HRK SCT sheme	8
3.7. Poslovne prednosti HRK SCT sheme	8
3.8. Maksimalno vrijeme izvršenja kreditnih transfera u kunama	9
3.9. Pravni okvir HRK SCT sheme	9
4. OPSEG HRK SCT SCHEME	11
4.1. Područje primjene	11
4.2. Dodatne opcionalne usluge	11
4.3. Valuta	11
4.4. Dostupnost	11
4.5. Detalji plaćanja	11
5. ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA HRK SCT SCHEME	12
5.1. Korisnici i sudionici	12
5.2. Četverokutni model	12
5.1. Mehanizmi obračuna i namire (CSM-ovi)	13
5.2. Eksternalizacija aktivnosti sudionika posrednika	14
5.3. Primjena Pravila	14
5.4. Odnos s korisnicima	14
6. POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA	15
6.1. Pojmovi i pravila korištenja	15
6.2. Skup podataka za poslovna pravila	15
6.3. Korištenje latiničnog pisma i hrvatskih dijakritičkih znakova	26
6.4. XSD shema	26
6.5. Pregled tijeka obrade kreditnog transfera i vrijeme izvršenja	26
6.5.1 Početak izvršenja kreditnog transfera (Dan „D“)	26
6.5.2 Krajnje vrijeme primitka naloga za plaćanje (<i>Cut-off Time</i>)	27
6.5.3 Maksimalno vrijeme izvršenja	27
6.5.4 Principi naplate naknade	27
6.6. Tijek obrade SEPA kreditnog transfera	27
6.6.1 Tijek obrade redovnog SEPA kreditnog transfera	29
6.6.2 Tijek obrade odbijanja i povrata SEPA kreditnog transfera	29
6.6.2 Tijek obrade opoziva (<i>Recall</i>)	29
6.7. Opis obrade R-transakcija	32
7. USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA	33
8. PRAVA I OBEZE SUDIONIKA HRK SCT SCHEME	33
8.1. Sudjelovanje u shemi	33
8.2. Usklađenost s Pravilima HRK SCT sheme	33
8.3. Dostupnost	34
8.4. Registar sudionika HRK SCT sheme	34
8.5. Obveze PPU platitelja	34
8.6. Obveze PPU primatelja	35
8.7. Odgovornost sudionika	35
8.7.1 Naknada štete za kršenje Pravila	35
8.7.2 Ograničenja odgovornosti	36
8.7.3 Viša sila	36
8.8. Otkaz Sporazuma o pristupanju	36
8.9. Ugovorne odredbe	36
9. UPRAVLJANJE HRK SCT SCHEMOM	37
9.1. Pristupanje HRK SCT shemi	37
9.2. Izmjene i dopune Pravila	37
9.3. Rješavanje pritužbi korisnika usluga na postupanje sudionika	37
9.4. Rješavanje pritužbi sudionika na postupanje drugih sudionika protivno Pravilima ..	37

10.	ZAVRŠNE ODREDBE	37
11.	PRILOZI	38
	Upute za korisnike:	38
11.1.	Uputa za implementaciju	Standard ISO
	20022 XML za iniciranje poruka kreditnog transfera (pain.001.001.03).....	38
11.2.	Uputa za implementaciju Uputa klijentu za prihvatanje XML poruke pain.002.001.03 o statusu naloga iz poruke pain.001.001.03.....	38
11.3.	Uputa za implementaciju	38
	Izvadak - camt.053.001.02 BankToCustomerStatementV02	38
	Informacija o prometu i stanju - camt.052.001.02 BankToCustomerAccountReportV02	38
	Obavijest o terećenju/odobrenju - camt.054.001.02 BankToCustomerDebitCreditNotificationV02	38
11.4.	Jedinstveni pregled osnovnih modela „poziva na broj“, s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja	38
	Upute za sudionike	38

1. REFERENTNA DOKUMENTACIJA

Pravila HRK SCT sheme temelje se na sljedećim dokumentima:

Broj dokumenta	Naziv	Izdavatelj
EPC125-05	SEPA Credit transfer Scheme Rulebook	EPC
EPC132-08	SEPA Credit Transfer Scheme C2B Implementation Guidelines	EPC
EPC115-06	SEPA Credit Transfer Scheme Interbank Implementation Guidelines	EPC
	A Glossary of Terms Used in Payments and Settlement Systems	BIS
2007/64/EZ	Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ	EC
EPC248-07	SEPA CSM Market Practices	EPC
NN 133/2009 NN 136/2012	Zakon o platnom prometu	RH
br. 260/2012	Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima	EC
NN 54/2013	Zakon o provedbi Uredbi Europske unije iz područja platnog prometa	RH
NN 59/2012	Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata	RH

2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA

kratica	značenje
SEPA	Jedinstveno područje plaćanja u eurima
EEA	Europski gospodarski prostor
SCT	SEPA kreditni transfer
EC	Europska komisija
EPC	Europsko platno vijeće
HOSK	Hrvatski odbor za SEPA koordinaciju
HSF	Hrvatski SEPA forum
ZPP	Zakon o platnom prometu
NOPP	Nacionalni odbor za platni promet
STP	Potpuno automatizirana elektronička obrada
CSM	Mehanizam obračuna i namirenja
AOS	Dodatne opcionalne usluge
PSD	Direktiva o platnim uslugama na unutarnjem tržištu
PPU	Pružatelj platnih usluga/banka
OUNS	Odbor za upravljanje nacionalnim shemama

pojam	definicija
korisnik	Korisnik platne usluge - Fizička ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu primatelja i/ili platitelja SEPA kreditnog transfera

platitelj	Fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i koja daje suglasnost za izvršenje naloga za plaćanje s tog računa ili, ako platiteljev račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje u korist računa za plaćanje primatelja plaćanja
Pravila	Pravila HRK SCT sheme definiraju poslovne zahtjeve i međubankovna pravila za funkcioniranje platne Sheme
primatelj plaćanja	Fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i za koju su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije
platna transakcija	Prijenos novčanih sredstava između računa za plaćanje koje je inicirao platitelj, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja
R-transakcija	Platna transakcija koju PPU ne može propisno izvršiti ili koja ima za posljedicu iznimnu obradu, između ostalog, zbog nedostatka novčanih sredstava, opoziva, pogrešnog iznosa, nedostatka ovlaštenja, pogrešnog datuma ili pogrešnog, odnosno, zatvorenog računa
sudionik	Sudionik HRK SCT sheme je svaki pružatelj platnih usluga koji je prema važećim propisima RH ovlašten pružati platnu uslugu kreditnog transfera, a koji je pristupio shemi sukladno Pravilima
posrednik	Sudionik koji pruža posredničke usluge PPU platitelja ili PPU primatelja koji nisu direktni sudionici HRK SCT sheme
treća strana	Pružatelj usluge eksternalizacije s kojim sudionik ima sklopljen ugovor o eksternalizaciji dijela platne usluge
kreditni transfer	platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za platnu transakcije ili niz platnih transakcija, na teret platiteljevog računa za plaćanje od strane PPU-, kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj
nalog za plaćanje	Instrukcija koju platitelj podnosi svojem pružatelju platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije
platna shema	jedinstveni skup pravila, praksa, standarda i provedbenih smjernica za izvršavanje pojedine platne transakcije

3. UVOD

Pravila HRK SCT sheme (u daljnjem tekstu: Pravila) opisuju poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade nacionalnih kreditnih transfera u kunama dogovorenih unutar bankovne zajednice Republike Hrvatske prema SEPA pravilima.

HRK SCT shema u potpunosti je usklađena sa SEPA platnom shemom EPC-a, poštujući pritom sve nacionalne specifičnosti kako bi se sudionicima nacionalnog platnog prometa olakšala migracija na SEPA platnu shemu uvođenjem eura kao službene valute Republike Hrvatske. Ova platna shema bit će na snazi sve do pristupanja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) eurozoni.

3.1. SEPA

SEPA je jedinstveno područje plaćanja u eurima (engl. *The Single Euro Payments Area*), odnosno područje u kojem pravne i fizičke osobe zadaju i primaju plaćanja u eurima, unutar Europskoga gospodarskog prostora¹, pod istim osnovnim uvjetima, s istim pravima i obvezama,

¹ Europski gospodarski prostor obuhvaća države potpisnice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru (članice Europske unije, Island, Lihtenštajn i Norvešku).

neovisno o mjestu na kojem se nalaze i neovisno o tome je li riječ o nacionalnim² ili prekograničnim plaćanjima³.

Europsko platno vijeće (EPC) razvilo je i upravlja jedinstvenom platnom shemom za izvršenje SEPA kreditnih transfera (SCT) u euro valuti kako bi se uskladile platne sheme i različite platforme na nacionalnoj razini s ciljem migracije na jedinstvenu euro platnu shemu za SCT.

SEPA kreditni transfer je platna usluga kojom banke i drugi pružatelji platnih usluga po standardiziranim pravilima i postupcima izvršavaju kreditne transfere u eurima između računa za plaćanje korisnika unutar SEPA područja.⁴

RH je obavezna primijeniti SEPA shemu EPC-a za plaćanja u eurima do 31.10.2016., roka utvrđenog Uredbom br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima.

3.2. HRK SCT shema

HRK SCT shema jedinstveni je skup pravila, praksa, standarda i provedbenih smjernica, dogovoreni unutar bankovne zajednice za izvršavanje kreditnih transfera u RH, koji je odvojen od bilo kakve infrastrukture ili platnog sustava koja/koji podupire njegovu primjenu. Uspostavom HRK SCT sheme bankovna zajednica RH pružit će usluge kreditnih transfera u kunama prema istim poslovnim pravilima, operativnim procedurama i tehničkim standardima prema kojima se izvršavaju SEPA kreditni transferi u eurima.

Pravila HRK SCT sheme izradila su radna tijela Hrvatskog odbora za SEPA koordinaciju (HOSK), a na prijedlog HOSK-a prihvaća ih Nacionalni odbor za platni promet (NOPP). Postupci upravljanja pristupnim procesom HRK SCT sheme, njenim operativnim rukovođenjem te upravljanje promjenama platne sheme u nadležnosti su Odbora za upravljanje nacionalnim shemama (OUNS).

Pravila, prakse i standardi definirani ovim Pravilima u najvećoj su mogućoj mjeri usklađeni s Pravilima SCT-a (*Rulebook*) Europskog platnog vijeća (EPC-a). Nacionalne specifičnosti pri izvršenju SEPA kreditnih transfera u kunama obuhvaćene su implementacijom dodatnih opcionalnih usluga (AOS).

Rok za migraciju postojećih kreditnih transfera u RH na HRK SCT shemu u RH je 6.6.2016. sukladno Nacionalnom planu migracije na SEPA.

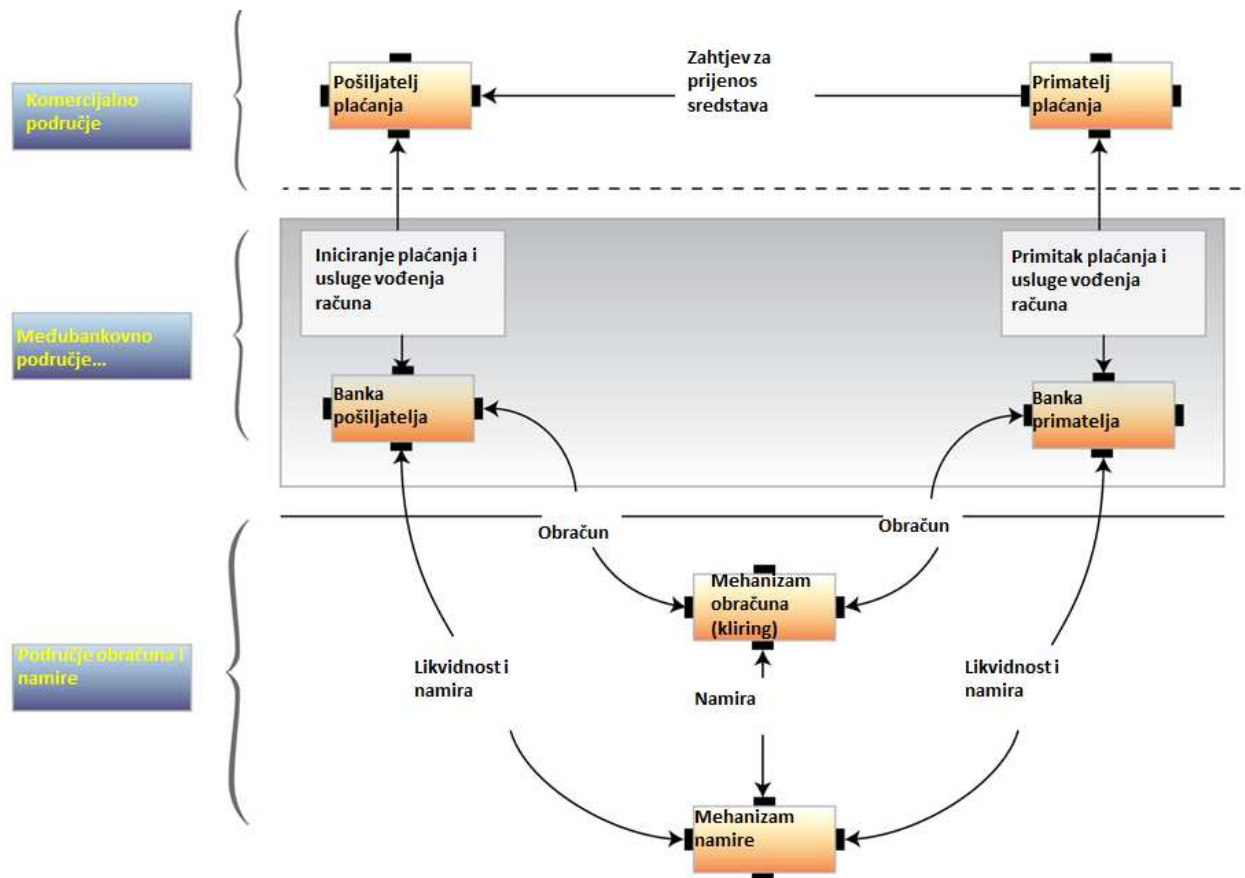
3.3. Proces obrade za korisnike i pružatelje platnih usluga

Proces kreditnog transfera prikazan je dijagramom:

² Članak 2. stavak 1. točka 30. Zakona o platnom prometu: "*nacionalna platna transakcija*" jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa člankom 5. Zakona o platnom prometu

³ Članak 2. stavak 1. točka 32. Zakona o platnom prometu: "*prekogranična platna transakcija*" jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) posluje u Republici Hrvatskoj u skladu s člankom 5. Zakona o platnom prometu, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima druge države članice.

⁴ *Rulebook SCT- EPC-a 125-05*

- Usluga kreditnog transfera proizlazi iz potrebe platitelja da iz bilo kojeg razloga prenese određeni iznos novčanih sredstava primatelju plaćanja. PPU osigurava izvršenje platne usluge, a ostale aktivnosti su izvan kontrole i odgovornosti PPU. PPU koji vodi račun platitelja mora zaprimiti potrebne instrukcije za izvršenje kreditnog transfera te osigurati prijenos novčanih sredstava do PPU primatelja plaćanja.
- PPU platitelja će izvršiti plaćanje i o tome obavijestiti svojeg klijenta pod uvjetom da platitelj ima dovoljno sredstava za izvršenje kreditnog transfera, da djeluje u okviru svojih ovlasti i da kreditni transfer nije u suprotnosti s važećim zakonskim, regulatornim ili drugim zahtjevima, uključujući i zahtjeve koje je propisao PPU platitelja.
- Kreditni transfer će se izvršiti ako PPU primatelja primjenjuje iste metode i pravila za zaprimanje i izvršenje kreditnog transfera.
- Na temelju zaprimljenog kreditnog transfera, PPU primatelja odobrava račun klijenta u skladu s primljenim podacima, stavlja klijentu sredstva na raspolaganje i obavještava ga o odobrenju računa.
- Svrha međubankovnog obračuna i namire je ispravna razmjena podataka i siguran prijenos novčanih sredstava.

3.4. Obvezujuća primjena Pravila

Sudionik HRK SCT sheme može biti svaki pružatelj platnih usluga koji je prema važećim propisima RH ovlašten pružati platnu uslugu kreditnog transfera i koji je pristupio shemi sukladno ovim Pravilima.

PPU postaje sudionik HRK SCT sheme sklapanjem Sporazuma o pristupanju (u daljnjem tekstu Sporazum). Potpisom Sporazuma PPU se obavezuje primjenjivati poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade nacionalnih kreditnih transfera u kunama opisane Pravilima i pripadajućim dokumentima na multilateralnoj osnovi. Time se sudionici sheme međusobno obvezuju na dosljedno pridržavanje preuzetih obveza.

Sudionici mogu odabrati hoće li određene operativne aktivnosti u pružanju kreditnih transfera u kunama obavljati sami ili preko posrednika ili će ih eksternalizirati pružatelju usluga eksternalizacije. Ugovaranje eksternalizacije ne oslobađa sudionika od obveza i odgovornosti definiranih Pravilima sheme.

3.5. Odvojenost HRK SCT sheme od infrastrukture

HRK SCT shema utvrđuje poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade nacionalnih kreditnih transfera u kunama, neovisno o izboru tehničke infrastrukture za obradu kreditnih transfera u kunama od strane PPU-a.

Pod infrastrukturom iz prethodnog stavka podrazumijevaju se različite vrste CSM-ova, tehnoloških platformi i mreže koje ih podržavaju. Infrastruktura je stvar tržišne ponude, a izbor pružatelja usluga infrastrukture odluka je PPU-a.

PPU je odgovoran da izabrana infrastruktura omogućava provedbu poslovnih i operativnih pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica obrade nacionalnih kreditnih transfera u kunama.

3.6. Ostale značajke HRK SCT sheme

- Prava i obveze sudionika te, po potrebi, njihovih klijenata, jasna su i nedvosmislena
- U platnim porukama koriste se odgovarajući međunarodni standardi
- Usklađenost s platnom shemom osigurava punu interoperabilnost među sudionicima
- Pravila osiguravaju da je odgovornost za upravljanje rizicima na strani gdje je rizik nastao i da obveze snosi onaj tko je pogriješio
- Sudionici mogu uvoditi inovacije na nacionalnom tržištu sukladno potrebama korisnika, pod uvjetom da nisu u suprotnostima s ovim Pravilima

3.7. Poslovne prednosti HRK SCT sheme

Platna shema pruža mnoge prednosti korisnicima u smislu funkcionalnosti, smanjenja troškova, jednostavnosti korištenja i STP-a.

Očekivane koristi su:

Za platitelja i primatelja kao korisnika platne usluge:

- Korištenje prihvaćenih standarda i podataka olakšava iniciranje, izvršenje i usklađenje plaćanja na bazi STP-a.
- Odbijene poruke i povrati obrađuju se na predvidiv način koji može biti automatiziran.
- Platna shema donosi „end-to-end“ prijenos informacija o plaćanju korisnika na strukturirani način.
- Platna shema osigurava transparentnost i jasno iskazivanje naknada
- Podržana su pojedinačna i skupna plaćanja (“*bulk*” – terećenje računa platitelja u jednom, zbirnom iznosu i odobrenja računa primatelja u pojedinačnim iznosima)

Za sudionike (PPU) :

- Učinkovita i djelotvorna „*end-to-end*“ obrada kreditnih transfera na bazi STP-a korištenjem dogovorenih zajedničkih standarda.
- Omogućuje jedinstveni proces i rokove uključujući poruke o odbijanju i povratu.
- Jasno definirana pravna struktura sheme i upravljanje platnom shemom .
- Mogućnost pružanja dodatnih opcionalnih usluga (AOS) uz osnovne elemente platne sheme.
- Viši stupanj standardizacije i troškovno učinkovitija obrada transakcija.

Za upravitelje platnih sustava (CSM):

Odvajanje sheme od infrastrukture omogućuje sudionicima HRK SCT sheme slobodan izbor i pristup CSM-u, neovisno o vlastitoj infrastrukturi odnosno infrastrukturi CSM-a. Upravitelj platnog sustava može dodati druge funkcionalnosti i usluge, pod uvjetom da su poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i provedbene smjernice obrade nacionalnih kreditnih transfera u kunama u potpunosti ispunjeni.

3.8. Maksimalno vrijeme izvršenja kreditnih transfera u kunama

Sukladno odredbama ZPP-a o rokovima izvršenja nacionalnih kreditnih transfera u kunama, maksimalno vrijeme izvršenja platne transakcije (vrijeme u kojem račun PPU primatelja plaćanja treba biti odobren za iznos platne transakcije) jest istoga radnog dana kad je primljen ispravan nalog za plaćanje, u skladu s vremenom primitaka naloga kako je određeno ZPP-om.

3.9. Pravni okvir HRK SCT sheme

HRK SCT shema usklađena je s odredbama Zakona o platnom prometu i pravilima koja se temelje na dokumentaciji EPC-a važećoj od 22.11.2015.:

- *SEPA Credit Transfer Rulebook Version 8.0*
- *SEPA Credit Transfer Scheme Customer-to-Bank Implementation Guidelines Version 8.0*
- *SEPA Credit Transfer Scheme Inter-Bank Implementation Guidelines Version 8.0*

Ova Pravila na odgovarajući način koriste standarde i tehničke zahtjeve iz članka 5. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009:

PPU izvršavaju transakcije kreditnog transfera prema sljedećim zahtjevima:

- (a) moraju se koristiti identifikacijskom oznakom računa za plaćanje - IBAN
- (b) moraju primjenjivati formate poruka ISO 20022 XML kada prenose platne transakcije drugom PPU-u ili preko platnog sustava za mala plaćanja;
- (c) moraju osigurati da se korisnici koriste identifikacijskom oznakom računa za plaćanje - IBAN
- (d) moraju osigurati da se, ako korisnik inicira ili prima pojedinačne kreditne transfere koji se ne prenose pojedinačno nego zajedno u paketu, primjenjuju formati poruka ISO 20022 XML.

Ne dovodeći u pitanje točku (d), PPU na poseban zahtjev korisnika koriste formate poruka ISO 20022 XML u odnosu na tog korisnika.

Pružatelji platnih usluga izvršavaju kreditne transfere prema sljedećim uvjetima, podložno svim obvezama propisanim zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka:

(a) PPU platitelja mora osigurati da platitelj dostavi sljedeće elemente podataka:

- i. ime platitelja i/ili IBAN platiteljevog računa za plaćanje,
- ii. iznos kreditnog transfera,
- iii. IBAN primatelja,,
- iv. ako je raspoloživo, ime primatelja,
- v. bilo kakve informacije o opisu plaćanja.

(b) PPU platitelja mora PPU-u primatelja dostaviti sljedeće elemente podataka:

- i. ime platitelja,
- ii. IBAN platitelja,
- iii. iznos kreditnog transfera,
- iv. IBAN primatelja,,
- v. bilo kakve informacije o opisu plaćanja,
- vi. bilo kakav identifikacijski kôd primatelja plaćanja,
- vii. ime bilo koje referentne stranke primatelja plaćanja,
- viii. namjena kreditnog transfera,
- ix. bilo koja kategorija namjena kreditnog transfera.

Osim toga, PPU platitelja mora PPU-u primatelja dostaviti sljedeće obvezne elemente podataka:

- i. BIC PPU platitelja (ako PPU koji sudjeluju u platnoj transakciji ne ugovore drukčije),
- ii. BIC PPU primatelja (ako PPU koji sudjeluju u platnoj transakciji ne ugovore drukčije),
- iii. identifikacijski kôd platne sheme,
- iv. datum namire kreditnog transfera,
- v. referenca PPU platitelja.

(c) PPU primatelja mora dostaviti ili staviti na raspolaganje primatelju plaćanja sljedeće elemente podataka:

- i. ime platitelja,
- ii. iznos kreditnog transfera,
- iii. bilo kakve informacije o opisu plaćanja.

Primatelj plaćanja koji prima kreditne transfere ujedno priopćava svojim platiteljima za svaki traženi kreditni transfer i svoji identifikacijsku oznaku računa za plaćanje - IBAN.

4. OPSEG HRK SCT SCHEME

4.1. Područje primjene

HRK SCT shema primjenjuje se samo za nacionalne kreditne transfere u kunama.

4.2. Dodatne opcionalne usluge

Ovim Pravilima definirane su dodatne opcionalne usluge (eng. *Additional Optional Services - AOS*) koje uvažavaju potrebe hrvatske bankovne zajednice i navike korisnika platnih usluga u RH kako bi se kreditni transferi i dalje nesmetano izvršavali.

HRK SCT shema podržava nastavak korištenja poziva na broj platitelja (polje 2.66 *End-To-End Identification*) i poziva na broj primatelja (polje 2.133 *Remittance Information*) uz upotrebu polja 2.147 *Additional Remittance Information* koje se koristi za opis plaćanja iz poruke za iniciranje kreditnog transfera (pain.001.001.03).

Obaveznim korištenjem modela i poziva na broj osigurava se STP i zadržava već razvijen automatizam knjiženja i redovitost korištenja u poslovnim sustavima. Popis AOS usluga javno je objavljen na internet stranicama www.sepa.hr.

Sudionici platne sheme mogu, prema vlastitom izboru, pružati dodatne opcionalne usluge kako bi ispunili specifična očekivanja korisnika, pod uvjetom da nisu u suprotnosti s pravilima SEPA sheme kako je definira EPC i ako su u skladu s Pravilima HRK SCT sheme.

4.3. Valuta

Svi kreditni transferi provode se u kunama u svim fazama procesa obrade, uključujući i sve obrade R-transakcija npr. odbijanja, povrati i opozivi.

Računi platitelja i primatelja mogu biti u kunama ili nekoj drugoj valuti. Sva preračunavanja valuta obavljaju se kod PPU platitelja ili PPU primatelja i nisu predmet ove platne sheme.

4.4. Dostupnost

Sudionici se potpisivanjem Sporazuma obvezuju prihvaćati, izvršavati i primati kreditne transfere sukladno HRK SCT shemi i obrađivati kreditne transfere prema Pravilima sheme.

4.5. Detalji plaćanja

Podaci kreditnog transfera navedeni u polju 2.133 *Remittance Information* (Detalji plaćanja) iz poruke za iniciranje kreditnog transfera pain.001.001.03 koriste se za obradu strukturiranih detalja plaćanja.

Strukturirani detalji plaćanja, koje određuje primatelj plaćanja, popunjavaju se u polju 2.144 *Reference* (Referenta oznaka) kao model i poziv na broj primatelja prema Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba i/ili Jedinstvenom pregledu osnovnih modela „poziva na broj“, s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja.

Uz Strukturirane detalje plaćanja dodatno se obavezno popunjava i polje 2.147 *Additional Remittance Information (Dodatni detalji plaćanja)* u kojem se navodi opis plaćanja.

Podatak Detalji plaćanja koji dostavlja platitelj u nalogu kreditnog transfera mora se prenijeti u potpunosti i bez izmjena PPU platitelja i CSM-a do PPU primatelja. PPU platitelja provjerava ispravnost strukturiranih detalja plaćanja u trenutku zaprimanja naloga platitelja.

PPU primatelja mora prenijeti primatelju plaćanja podatak Detalja plaćanja u potpunosti i bez izmjena.

5. ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA HRK SCT SCHEME

5.1. Korisnici i sudionici

U izvršenju SEPA kreditnih transfera u kunama sudjeluju sljedeći glavni korisnici i sudionici:

- **Platitelj:** je korisnik platne sheme koji inicira kreditni transfer zadajući nalog za plaćanje svojem PPU. Uz nalog za plaćanje klijent mora osigurati pokriće na svom računu.
- **PPU platitelja:** je sudionik platne sheme koji od platitelja prima nalog za plaćanje i na temelju podataka na nalogu prenosi novčana sredstva PPU primatelja u korist računa primatelja u skladu s odredbama sheme.
- **PPU primatelja:** je sudionik platne sheme koji od PPU platitelja prima kreditni transfer i odobrava račun primatelja sukladno primljenim podacima i u skladu s odredbama sheme.

PPU platitelja istovremeno može biti i PPU primatelja.

- **Primatelj:** prima sredstva u korist svog računa za plaćanje u skladu s podacima na nalogu.

PPU platitelja i PPU primatelja odgovorne su za ispunjavanje obaveza sukladno Pravilima HRK SCT sheme.

Ako sudionik koristi usluge treće strane, obavezan je osigurati da treća strana platne transakcije izvršava sukladno ovim Pravilima.

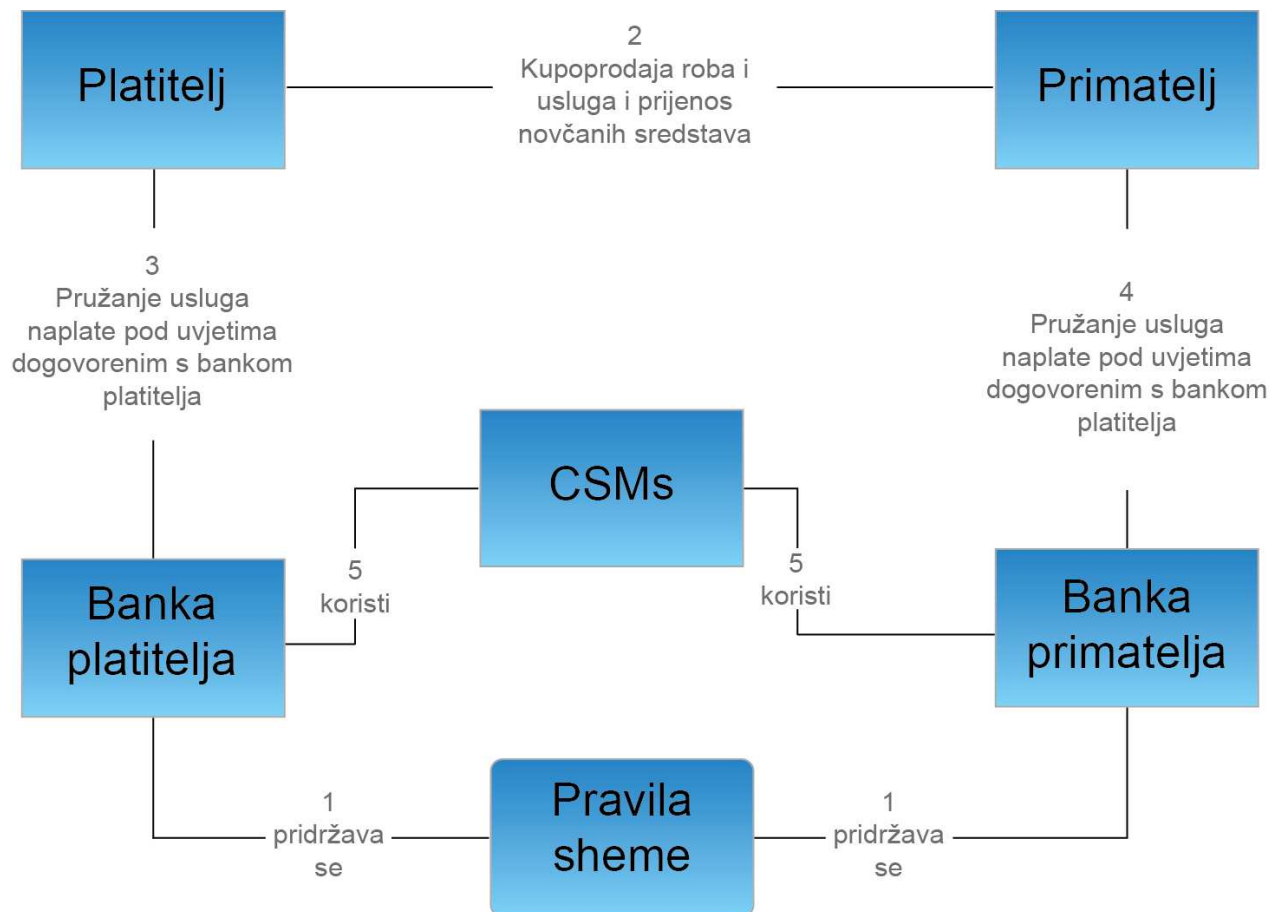
U platnu shemu mogu biti uključeni i drugi subjekti:

- **CSM:** mehanizmi mogu uključivati usluge obračuna i namire koje obavljaju klirinške kuće, unutarbankovni i unutar-grupni dogovori te bilateralni ili multilateralni sporazumi između sudionika. Termin CSM ne označava nužno jedan subjekt; funkciju obračuna i funkciju namire mogu obavljati zasebni subjekti.
- **posrednici:** sudionici koji nude posredničke usluge PPU platitelja i/ili primatelja u slučajevima kada one same nisu direktni sudionici CSM-a.
- **treće strane** – koje temeljem ugovora za PPU obavljaju usluge koje je dopušteno eksternalizirati.

Registar sudionika HRK SCT sheme vodi OUNS. Registar sudionika sadrži popis svih sudionika koji su pristupili HRK SCT shemi potpisivanjem Sporazuma o pristupanju.

5.2. Četverokutni model

Sljedeći dijagram daje pregled ugovornih odnosa između glavnih korisnika i sudionika.

Objašnjenje pojedinog odnosa kojim su povezani korisnici i sudionici sheme (odnos označen brojem) jest sljedeće:

1. Ugovorni odnos temeljen na Pravilima i Sporazumu o pristupanju shemi kojim su svi sudionici sheme vezani.
2. Odnos između platitelja i primatelja vezano uz isporuku roba i usluga koja zahtijeva prijenos novčanih sredstava. Ovaj odnos ne regulira platna shema.
3. Odnos između platitelja i njegove banke u vezi s pružanjem platnih usluga. Iako taj odnos nije dio sheme, za potrebe iniciranja i izvršenja SEPA kreditnog transfera u pravnom odnosu sudionika i korisnika potrebno je regulirati minimum pravila za izvršenje kreditnog transfera prema Pravilima sheme.
4. Odnos između primatelja i njegove banke u vezi s pružanjem platnih usluga. Iako taj odnos nije dio sheme, za potrebe zaprimanja SEPA kreditnog transfera u pravnom odnosu sudionika i korisnika, potrebno je regulirati minimum pravila za izvršenje kreditnog transfera prema Pravilima sheme.
5. Odnos između banke platitelja i banke primatelja te odabranih mehanizama obračuna i namire (CSM-ova) u vezi s pružanjem platnih usluga. Odredbe tih odnosa nisu dio sheme, ali su sudionici u tim odnosima obvezni osigurati provedbu minimuma zahtjeva za izvršenje SEPA kreditnog transfera, u skladu sa Sporazumom o pristupanju.

Odnos između banke platitelja i/ili banke primatelja te svih posrednika nije određen shemom. Taj odnos nije prikazan na gornjem dijagramu.

5.1. Mehanizmi obračuna i namire (CSM-ovi)

CSM-ovi su odgovorni prema PPU platitelja i PPU primatelja koji koriste njihove usluge. Mehanizmi obračuna:

- moraju biti usklađeni sa ZPP-om i Zakonom o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata,
- podržavaju obradu SEPA kreditnih transfera u kunama sukladno ovim Pravilima,
- zaprimaju transakcije SEPA kreditnog transfera PPU platitelja, obračunavaju transakcije SEPA kreditnog transfera i prosljeđuju ih PPU primatelja, osiguravajući da se svi podaci koje su naveli platitelj i njegov PPU prenesu u cijelosti i bez izmjena do PPU primatelja i primatelja plaćanja,
- obrađuju R-transakcije, kao što su povrati, odbijanja i opozivi,
- osiguravaju namiru u Hrvatskom sustavu velikih plaćanja,
- osiguravaju sve potrebne postupke za upravljanje rizicima i druge povezane usluge.

Mehanizmi obračuna i namire na svojim internet stranicama javno objavljuju popis AOS usluga koje podržavaju. CSM procedurama propisuje sudjelovanje i pravila rada kojih se moraju pridržavati svi sudionici.

5.2. Eksternalizacija aktivnosti sudionika posrednika

Sudionik koji s trećom stranom ugovori obavljanje pojedinih aktivnosti pružanja usluge SEPA kreditnog transfera (eksternalizacija), uključujući i usluge koje mu temeljem ugovora pruža posrednik, dužan je:

- osigurati da je navedena usluga u skladu s obvezama preuzetima ovim Pravilima,
- osigurati prema drugim sudionicima i klijentima transparentnost takve usluge,
- osigurati da navedena usluga ne utječe ili mijenja međusobne obveze sudionika preuzete ovim Pravilima.

5.3. Primjena Pravila

Postupanje sudionika u skladu s odredbama Pravila nadzire OUNS. Pritužbe sudionika na postupanje drugih sudionika protivno shemi, odnosno ovim Pravilima, rješavaju se u skladu s točkom 10.4. ovih Pravila.

5.4. Odnos s korisnicima

Pravila ne propisuju odnos sudionika i korisnika, međutim, svaki je sudionik (svojim aktima kojima uređuje odnos s korisnicima) obavezan osigurati postupanje u skladu s Pravilima.

6. POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA

Sudionici HRK SCT sheme i drugi subjekti moraju poštovati poslovna i operativna pravila HRK SCT sheme kako bi shema ispravno funkcionirala.

6.1. Pojmovi i pravila korištenja

U ovom dijelu opisani su pojmovi i pravila njihova korištenja.

Pojmovi koji se opisuju su: koraci procesa, atributi i skupovi podataka.

Kako bi se olakšalo čitanje i korištenje ovim Pravilima, strukturirani su sljedeći identifikacijski brojevi:

Koraci procesa: CT-xx-yy, gdje je xx-yy jedinstveni broj slijeda,

Skupovi podataka: DS-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj slijeda,

Atributi: AT-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj slijeda.

6.2. Skup podataka za poslovna pravila

Definirani su sljedeći skupovi podataka:

DS-01 skup podataka kreditnog transfera korisnika prema PPU

DS-02 skup podataka međubankovnog plaćanja

DS-03 skup podataka odbijanja (*Reject*) ili povrata (*Return*) kreditnog transfera

DS-04 skup podataka kreditnog transfera PPU prema korisniku

DS-05 skup podataka opoziva (*Recall*) kreditnog transfera

DS-06 skup podataka odgovora na opoziv (*Recall*) kreditnog transfera

DS-01 Skup podataka kreditnog transfera *korisnik prema banci*

Identifikacija	DS-01
Naziv	Skup podataka kreditnog transfera korisnika prema PPU
Opis	Popis atributa predstavlja skup podataka koje može dostaviti platitelj, a prenose se prema pravilima Sheme putem skupa podataka DS-02
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none">• 01 IBAN računa platitelja• 02 Naziv platitelja• 03 Adresa/sjedište platitelja• 04 Iznos kreditnog transfera• 05 Detalji plaćanja koje platitelj šalje primatelju• 07 Traženi datum izvršenja kreditnog transfera• 08 Naziv stvarnog dužnika• 09 Identifikacijski kod stvarnog dužnika• 10 Identifikacijski kod platitelja• 20 IBAN računa primatelja• 21 Naziv primatelja• 22 Adresa/sjedište primatelja• 23 BIC banke primatelja• 24 Identifikacijski kod primatelja

	<ul style="list-style-type: none"> • 28 Naziv krajnjeg primatelja • 29 Identifikacijski kod krajnjeg primatelja • 41 Platiteljeva referenca (Jedinstveni identifikator kreditnog transfera) • 44 Namjena kreditnog transfera • 45 Kategorija namjene kreditnog transfera
Tehničke karakteristike	Nalog kreditnog transfera korisnik PPU može se inicirati kao pojedinačno ili skupno (<i>bulk</i>) plaćanje. Pojedinačno plaćanje je plaćanje kada se tereti račun platitelja za određeni iznos i odobrava se račun primatelja. Skupna plaćanja su plaćanja kada se tereti račun platitelja za ukupan iznos i odobravaju računi većeg broja primatelja, svaki za određeni pojedinačni iznos.
Primjena pravila	Sve atribute (osim AT-45 na koji se primjenjuje pravilo DS-02) koje je naveo platitelj na nalogu za plaćanje, PPU platitelja prenosi do PPU primatelja u skladu s DS-02. Informacija koja se odnosi na stvarnog dužnika (<i>Originator Reference Party</i>) i/ili krajnjeg primatelja (<i>Beneficiary Reference Party</i>) koristi se kao dodatna informacija platitelju i/ili primatelju za upravljanje njihovim plaćanjima i nije potrebna PPU platitelja i/ili PPU primatelja za izvršenje naloga.
Napomena	Ovi atributi propisuju isključivo poslovna pravila i ne definiraju polja u SCT formatima korisnik-PPU.

DS-02 skup podataka međubankovnog plaćanja

Identifikacija	DS-02
Naziv	Skup podataka međubankovnog plaćanja
Opis	Ovaj skup podataka opisuje sadržaj međubankovne platne poruke (obveznih, osim ako je drugačije navedeno).
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • 01 IBAN računa platitelja • 02 Naziv platitelja • 03 Adresa/sjedište platitelja (opcionalno) • 04 Iznos kreditnog transfera • 05 Detalji plaćanja (opcionalno) • 06 BIC kod banke platitelja • 08 Naziv stvarnog dužnika (opcionalno) • 09 Identifikacijski kod stvarnog dužnika (opcionalno) • 10 Identifikacijski kod platitelja (opcionalno) • 20 IBAN računa primatelja • 21 Naziv primatelja • 22 Adresa/sjedište primatelja (opcionalno) • 23 BIC kod banke primatelja • 24 Identifikacijski kod primatelja (opcionalno) • 28 Naziv krajnjeg primatelja (opcionalno) • 29 Identifikacijski kod krajnjeg primatelja (opcionalno) • 40 Identifikacijski kod SEPA Sheme kreditnog transfera • 41 Platiteljeva referenca (Jedinstveni identifikator kreditnog transfera) • 42 Datum namire kreditnog transfera • 43 Referenca PPU platitelja • 44 Namjena kreditnog transfera (opcionalno)

	<ul style="list-style-type: none"> • 45 Kategorija namjene kreditnog transfera (opcionalno)
Tehničke karakteristike	Međubankovni kreditni transferi smatraju se pojedinačnim plaćanjima, svaki sadrži jedan račun platitelja i jedan račun primatelja. S tehničkog gledišta „skupna plaćanja“ u međubankovnoj razmjeni poruka odnose se na datoteku u okviru SCT međubankovnog formata .
Primjena pravila	Ako je platitelj naveo informaciju u nalogu za plaćanje koja se odnosi na opcionalno DS-02 polje (s iznimkom AT-45), to će se polje prenijeti u međubankovnoj platnoj poruci u skladu s važećim zakonskim propisima. Ako su platitelj i PPU platitelja ugovorili specifičnu obradu u vezi s AT-45, tada PPU platitelja nije obvezna prenijeti AT-45 PPU primatelja kao dio DS-02.
Napomena	Ovi atributi propisuju isključivo poslovna pravila i ne definiraju polja u SCT međubankovnim formatima.

DS-03 Skup podataka za odbijanje (*Reject*) ili povrat (*Return*) kreditnog transfera

Identifikacija	DS-03
Naziv	Skup podataka za odbijanje (<i>Reject</i>) ili povrat (<i>Return</i>) kreditnog transfera
Opis	Ovaj skup podataka opisuje sadržaj odbijanja (<i>Reject</i>) ili povrata (<i>Return</i>) kreditnog transfera (obveznih, osim ako je drugačije navedeno).
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • R1 Vrsta R-transakcije • R2 Identifikacija inicijatora R-transakcije • R3 Kod za neprihvatanje kreditnog transfera • R4 Datum namire za povrat (<i>Return</i>) • R5 Referenca PPU koji inicira odbijanje/povrat (<i>Reject/Return</i>) • Kopija svih atributa primljene DS-02 koja je vraćena/odbijena (<i>Return/Reject</i>)

DS-04 Skup podataka o kreditnom transferu koje PPU daje korisniku

Identifikacija	DS-04
Naziv	Skup podataka o kreditnom transferu koje PPU daje korisniku
Opis	Minimalni skup podataka koje PPU primatelja treba staviti na raspolaganje primatelju
Sadržani atributi	<ul style="list-style-type: none"> • 02 Naziv platitelja • 04 Iznos kreditnog transfera • 05 Detalji plaćanja • 08 Naziv krajnjeg dužnika (opcionalno) • 09 Identifikacijski kod krajnjeg dužnika (opcionalno) • 10 Identifikacijski kod platitelja • 20 IBAN računa primatelja • 21 Naziv primatelja • 24 Identifikacijski kod primatelja • 28 Naziv krajnjeg primatelja (opcionalno) • 29 Identifikacijski kod krajnjeg primatelja (opcionalno) • 41 Platiteljeva referenca (Jedinstveni idenifikator kreditnog transfera) • 42 Datum namire kreditnog transfera (opcionalno) • 44 Namjena kreditnog transfera (opcionalno)
Primjena pravila	Ako su neki od gore navedenih atributa, opcionalnih ili ne, navedeni u međubankovnoj platnoj poruci (DS-02), PPU primatelja mora u potpunosti prenijeti sadržaj primatelju, u skladu s prethodnim dogovorom.

	Ako su primatelj i PPU primatelja ugovorili odbitak naknada od prenesenog iznosa, tada će preneseni iznos i iznos naknada biti zasebno prikazani primatelju. PPU primatelja može uskratiti zaprimljenu informaciju o stvarnom dužniku i/ili krajnjem primatelju (<i>Reference Party information</i>) (atributi 08, 09, 28, 29 i 44) i ne učiniti informaciju dostupnom primatelju koji koristi sučelje koje nije u skladu s ISO 20022 XML standardom.
Napomena	Ovi atributi propisuju poslovne potrebe.

DS-05 Skup podataka za opoziv (*Recall*) kreditnog transfera

Identifikacija	DS-05
Naziv	Skup podataka za opoziv (<i>Recall</i>) kreditnog transfera
Opis	Ovaj skup podataka popisuje minimum informacija koje PPU platitelja treba prenijeti PPU primatelja.
Sadržani atributi	Zahtjev za opoziv (<i>Recall</i>) kreditnog transfera: <ul style="list-style-type: none"> • Kopija originalnog skupa podataka međubankovne poruke (DS-02) koja se opoziva • 04 Iznos kreditnog transfera • 48 Kod razloga opoziva (<i>Recall</i>) • R2 Identifikacija inicijatora R-transakcije • R7 Referenca PPU koji inicira opoziv (<i>Recall</i>) • 49 Dodatne informacije o AT-48 Kod razloga opoziva (<i>Recall</i>)
Napomena	Osim za AT-49, ovi atributi propisuju isključivo poslovna pravila i ne definiraju polja u SCT međubankovnim formatima. .

DS-06 Skup podataka za odgovor na opoziv (*Recall*) kreditnog transfera

Identifikacija	DS-06
Naziv	Skup podataka za odgovor na opoziv (<i>Recall</i>) kreditnog transfera
Opis	Ovaj skup podataka propisuje opis odgovora na opoziv kreditnog transfera
Atributi	Pozitivan odgovor na opoziv kreditnog transfera sadrži sljedeće atribute: <ul style="list-style-type: none"> • Kopiju originalnog skupa podataka međubankovne poruke (DS-02) koja se opoziva • 47 Naknada za pozitivan odgovor na opoziv • 46 Vraćeni iznos u pozitivnom odgovoru na opoziv • R1 Vrsta R-transakcije R2 Identifikacija inicijatora R-transakcije • R7 Referenca PPU koji inicira opoziv • R8 Datum namire pozitivnog odgovora na opoziv Negativan odgovor na opoziv kreditnog transfera sadrži sljedeće atribute: <ul style="list-style-type: none"> • Kopiju originalnog skupa podataka međubankovne poruke (DS-02) koja se opoziva • R6 Kod razloga neprihvatanja opoziva
Napomena	Ovi atributi propisuju isključivo poslovna pravila i ne definiraju polja u SCT međubankovnim formatima

Poslovni zahtjevi za atribute

Atributi koji se koriste u shemi u skupu podataka kreditnog transfera numerirani su kako slijedi:

- 01-19 za atribute koji se odnose na platitelja,

- 20-39 za attribute koji se odnose na primatelja,
- 40 i dalje za druge attribute kreditnog transfera,
- R01 i dalje za attribute odbijanja/povrata/opoziva (*Rejects/Returns/Recalls*)

Popis atributa

AT-01 IBAN računa platitelja
 AT-02 Naziv platitelja
 AT-03 Adresa/sjedište platitelja
 AT-04 Iznos kreditnog transfera
 AT-05 Detalji plaćanja
 AT-06 BIC kod banke platitelja
 AT-07 Traženi datum izvršenja kreditnog transfera
 AT-08 Naziv stvarnog dužnika
 AT-09 Identifikacijski kod stvarnog dužnika
 AT-10 Identifikacijski kod platitelja
 AT-20 IBAN računa primatelja
 AT-21 Naziv primatelja
 AT-22 Adresa/sjedište primatelja
 AT-23 BIC kod banke primatelja
 AT-24 Identifikacijski kod primatelja
 AT-28 Naziv krajnjeg primatelja
 AT-29 Identifikacijski kod krajnjeg primatelja
 AT-40 Identifikacijski kod SEPA sheme kreditnog transfera
 AT-41 Platiteljeva referenca Jedinstveni identifikator kreditnog transfera
 AT-42 Datum namire kreditnog transfera
 AT-43 Referenca PPU platitelja
 AT-44 Šifra namjene kreditnog transfera
 AT-45 Kategorija namjene kreditnog transfera
 AT-46 Vraćeni iznos u pozitivnom odgovoru na opoziv (*Recall*)
 AT-47 Naknada za pozitivan odgovor na opoziv
 AT-48 Kod razloga opoziva (*Recall*)
 AT-49 Dodatne informacije o AT-48 Kod razloga opoziva (*Recall*)
 AT-R1 Vrsta R-transakcije
 AT-R2 Identifikacija inicijatora R-transakcije
 AT-R3 Kod razloga za neprihvatanje kreditnog transfera
 AT-R4 Datum namire za povrat (*Return*)
 AT-R5 Referenca PPU koji inicira odbijanje/povrat (*Reject/Return*)
 AT-R6 Kod razloga neprihvatanja zahtjeva za opoziv (*Recall*)
 AT-R7 Referenca PPU koji inicira opoziv (*Recall*)
 AT-R8 Datum namire pozitivnog odgovora na opoziv (*Recall*)

Opisi atributa

Atribut	AT-01
Naziv atributa	IBAN računa platitelja
Opis atributa	Broj računa platitelja (isključivo u IBAN konstrukciji) koji se tereti za izvršenje kreditnog transfera

Atribut	AT-02
Naziv atributa	Naziv platitelja

Opis atributa	Naziv vlasnika računa
---------------	-----------------------

Atribut	AT-03
Naziv atributa	Adresa/sjedište platitelja
Opis atributa	Adresa/sjedište vlasnika računa

Atribut	AT-04
Naziv atributa	Iznos kreditnog transfera
Opis atributa	<p>Iznos se sastoji od dva dijela koji su odvojeni decimalnom točkom. Prvi dio predstavlja iznos u kunama, a drugi dio u lipama.</p> <p>Iznos mora biti u rasponu od 0.01 do 999 999 999 999.99. Dozvoljeno je najviše 14 znamenki – cijeli broj 12 znamenki + 2 znamenke decimale, ne računajući decimalnu točku</p>

Atribut	AT-05
Naziv atributa	Detalji plaćanja
Opis atributa	<p>Detalji plaćanja obavezno se popunjavaju u strukturiranom obliku.</p> <p>Popunjavanje se model i poziv na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potrebi.</p> <p>Obavezno se popunjavaju i Dodatni detalji plaćanja (opis plaćanja). PPU platitelja mora provjeriti je li atribut Detalji plaćanja popunjen modelom i pozivom na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba i opisom plaćanja .</p>

Atribut	AT-06
Naziv atributa	BIC kod banke platitelja
Opis atributa	ISO kod na 8 ili 11 mjesta dodijeljen od SWIFTA koji se koristi u financijskim transakcijama za identifikaciju financijske institucije.

Atribut	AT-07
Naziv atributa	Traženi datum izvršenja kreditnog transfera
Opis atributa	Datum kojeg je zatražio platitelj, a kojim započinje izvršavanje naloga kreditnog transfera

Atribut	AT-08
Naziv atributa	Naziv stvarnog dužnika
Opis atributa	Naziv stvarnog dužnika u čije ime platitelj obavlja plaćanje.

Atribut	AT-09
Naziv atributa	Identifikacijska oznaka stvarnog dužnika
Opis atributa	Identifikacijska oznaka stvarnog dužnika (npr OIB).

Atribut	AT-10
Naziv atributa	Identifikacijska oznaka platitelja
Opis atributa	Identifikacijska oznaka platitelja (npr OIB).

Atribut	AT-20
Naziv atributa	IBAN računa primatelja
Opis atributa	Broj računa primatelja (isključivo u IBAN konstrukciji) koji se odobrava izvršenjem kreditnog transfera.

Atribut	AT-21
Naziv atributa	Naziv primatelja
Opis atributa	Naziv primatelja prema instrukcijama platitelja.

Atribut	AT-22
Naziv atributa	Adresa/sjedište primatelja
Opis atributa	Adresa/sjedište primatelja prema instrukcijama platitelja.

Atribut	AT-23
Naziv atributa	BIC kod banke primatelja
Opis atributa	ISO kod na 8 ili 11 mjesta dodijeljen od SWIFTA koji se koristi u financijskim transakcijama za identifikaciju financijske institucije.

Atribut	AT-24
Naziv atributa	Identifikacijska oznaka primatelja
Opis atributa	Identifikacijska oznaka primatelja (npr OIB).

Atribut	AT-28
Naziv atributa	Naziv krajnjeg primatelja
Opis atributa	Naziv krajnjeg primatelja za kojeg primatelj prima plaćanje.

Atribut	AT-29
Naziv atributa	Identifikacijska oznaka krajnjeg primatelja
Opis atributa	Identifikacijska oznaka krajnjeg primatelja (npr OIB).

Atribut	AT-40
Naziv atributa	Identifikacijski kod SEPA sheme kreditnog transfera
Opis atributa	Podatak koji identificira SEPA kreditni transfer i koji ga razlikuje od ostalih platnih shema koje dijele zajedničke logičke i fizičke modele.

Atribut	AT-41
Naziv atributa	Platiteljeva referenca kreditnog transfera (Jedinstveni identifikator)
Opis atributa	<p>Jedinstvena referenca kreditnog transfera koju određuje platitelj radi praćenja transakcije (poziv na broj platitelja). Ova referenca prenosi se nepromijenjena tijekom cijelog procesa obrade transakcije kreditnog transfera. U slučaju obrade R-transakcije u svim koracima obrade uvijek se prenosi ova referenca platitelja.</p> <p>Popunjava se model i poziv na broj platitelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela „poziva na broj“, s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja, Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisom.</p> <p>PPU platitelja obvezno provjerava je li platitelj popunio Platiteljevu referencu kreditnog transfera modelom i pozivom na broj platitelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja, Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisom.</p>
Raspon vrijednosti	Ako platitelj ne odredi referencu kreditnog transfera, obvezno se popunjava HR99.

Atribut	AT-42
Naziv atributa	Datum namire kreditnog transfera
Opis atributa	<p>Datum na koji se podmiruju obveze prijenosa novčanih sredstava između platiteljevog i primateljevog PPU.</p> <p>U međubankovnoj poruci kreditnog transfera datum namire kreditnog transfera kojeg navodi PPU platitelja je traženi datum namire, a u međubankovnoj poruci koja se prosljeđuje PPU primatelja navodi se izvršeni datum namire.</p>

Atribut	AT-43
Naziv atributa	Referenca PPU platitelja (Identifikacijska oznaka platne transakcije)
Opis atributa	Referenca platne transakcije koju određuje PPU platitelja i koja se nepromijenjena prenosi do PPU primatelja.

Atribut	AT-44
Naziv atributa	Šifra namjene kreditnog transfera
Opis atributa	Podatak o namjeni kreditnog transfera koji se koristi kako bi se osigurala informacija o razlogu plaćanja.
Raspon vrijednosti	Upotrebljavaju se svi kodovi iz ISO šifrnika.

Atribut	AT-45
Naziv atributa	Kategorija namjene kreditnog transfera
Opis atributa	Podatak označava svrhu plaćanja koja se temelji na unaprijed definiranim kategorijama. Oznaku koristi platitelj sukladno dogovoru ili ugovoru s PPU. Dogovorena oznaka može uvjetovati posebno postupanje u PPU platitelja ili u PPU primatelja.
Raspon vrijednosti	Upotrebljavaju se svi kodovi iz ISO šifrnika.

Atribut	AT-46
Naziv atributa	Vraćeni iznos u pozitivnom odgovoru na opoziv (<i>Recall</i>)
Opis atributa	Vraćeni iznos u pozitivnom odgovoru na opoziv (<i>Recall</i>) može biti jednak Iznosu kreditnog transfera iz AT-04 ako nema naknade za pozitivan odgovor na opoziv (<i>Recall</i>) u AT-47. Ako je iskazana naknada u AT-47, vraćeni iznos je umanjen za naknadu i jednak je razlici iznosa iz atributa AT-04 i AT-47. Iznos se sastoji od dva dijela, od kojih se prvi izražava u kunama, a drugi u lipama. Iznos mora biti u rasponu od 0.01 do 999 999 999 999.99. Dozvoljeno je najviše 14 znamenki – cijeli broj 12 znamenki + 2 znamenke decimale, ne računajući decimalnu točku.

Atribut	AT-47
Naziv atributa	Naknada za pozitivan odgovor na opoziv (<i>Recall</i>)
Opis atributa	Iznos se sastoji od dva dijela, od kojih se prvi izražava u kunama, a drugi u lipama. Iznos mora biti u rasponu od 0.01 do 999 999 999 999.99. Dozvoljeno je najviše 14 znamenki – cijeli broj 12 znamenki + 2 znamenke decimale, ne računajući

	decimalnu točku.
--	------------------

Atribut	AT-48
Naziv atributa	Kod razloga opoziva (<i>Recall</i>)
Opis atributa	Kod objašnjava razlog zahtjeva opoziva (<i>Recall</i>) i određuje ga PPU platitelja koja inicira zahtjev za opoziv (<i>Recall</i>). PPU primatelja može koristiti Kod razloga opoziva kada primatelja obavještava o razlogu terećenja njegovog računa.
Raspon vrijednosti	Razlozi za iniciranje opoziva su: <ul style="list-style-type: none"> • duplo slanje kreditnog transfera • tehnički problemi koji rezultiraju pogrešnim kreditnim transferom, • prijevarno iniciranje kreditnog transfera.

Atribut	AT-49
Naziv atributa	Dodatne informacije o AT-48 Kod razloga opoziva (<i>Recall</i>)
Opis atributa	PPU platitelja koristi dodatne informacije o razlogu opoziva kada je razlog za iniciranje zahtjeva za opoziv (<i>Recall</i>) „prijevarno iniciranje kreditnog transfera“. Dodatne informacije moraju biti u obliku teksta razumljivog PPU primatelja. PPU primatelja nije obavezan postupiti po zaprimljenoj dodatnoj informaciji.

Atribut	AT-R1
Naziv atributa	Vrsta R-transakcije
Opis atributa	Ovaj kod identificira vrstu R-transakcije.
Raspon vrijednosti	<ul style="list-style-type: none"> • <i>REJECT</i> (odbijanje) • <i>RETURN</i> (povrat) • <i>RECALL</i> (opoziv)

Atribut	AT-R2
Naziv atributa	Identifikacija strane koja inicira R-transakciju
Opis atributa	Ovaj atribut sadrži kod kojim se identificira tko inicira odbijanje (<i>Reject</i>)/povrat (<i>Retun</i>) ili opoziv (<i>Recall</i>).
Raspon vrijednosti	Odbijanje (<i>Reject</i>)/povrat (<i>Return</i>) može inicirati : <ul style="list-style-type: none"> • PPU platitelja • CSM • PPU primatelja. Opoziv (<i>Recall</i>) može inicirati: <ul style="list-style-type: none"> • platitelj • PPU platitelja.

Atribut	AT-R3
---------	-------

Naziv atributa	Kod razloga za neprihvatanje kreditnog transfera
Opis atributa	Ovaj kod objašnjava razloge neprihvatanja kreditnog transfera.
Raspon vrijednosti	<p>Razlozi za odbijanje (<i>Reject</i>) PPU platitelja ili CSMA mogu biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neispravan broj računa platitelja/primatelja (npr. neispravan IBAN) • neispravan BIC • dupla platna transakcija • poruka zaprimljena nakon <i>Cut-of Time</i> • neispravan operativni/transakcijski Kod, neispravan format poruke • zakonski razlog • razlog nije specificiran • banka primatelja nije registrirana pod navedenim BIC-om u CSM-u • banka platitelja nije registrirana pod navedenim BIC-om u CSM-u <p>Razlozi za povrat (<i>Return</i>) PPU primatelja mogu biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • račun nedostupan • račun je zatvoren • neispravan broj računa primatelja (npr. neispravan IBAN) • neispravan BIC • primatelj preminuo • po nalogu primatelja • kreditni transfer zabranjen za takvu vrstu računa (npr. štedni računi) • dupla platna transakcija • neispravan operativni/transakcijski kod, neispravan format poruke • zakonski razlog • razlog nije specificiran

Atribut	AT-R4
Naziv atributa	Datum namire za povrat (<i>Return</i>)
Opis atributa	Datum na koji je povrat namiren u CSM-u.

Atribut	AT-R5
Naziv atributa	Referenca PPU koji inicira odbijanje/povrat (<i>Reject/Return</i>)
Opis atributa	<p>Referencu određuje PPU koji inicira odbijanje (<i>Reject</i>) ili povrat (<i>Return</i>) kreditnog transfera i uvijek se proslijeđuje u procesu obrade iznimki PPU platitelja ili platitelju.</p> <p>Ovu referencu platitelj ili PPU platitelja navode inicijatoru odbijanja ili povrata kreditnog transfera kada traže više informacija o razlogu odbijanja ili povrata.</p>

Atribut	AT-R6
Naziv atributa	Kod razloga neprihvatanja zahtjeva za opoziv (<i>Recall</i>)
Opis atributa	Kod objašnjava razloge neprihvatanja zahtjeva za opoziv (<i>Recall</i>).
Raspon vrijednosti	<p>Razlozi za neprihvatanje zahtjeva za opoziv (<i>Recall</i>) mogu biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • primatelj odbija povrat • postoje zakonski razlozi: što u odgovoru mora biti jasno objašnjeno

	<ul style="list-style-type: none"> • račun primatelja je zatvoren • nema dovoljno sredstava na računu primatelja • nema odgovora primatelja • originalni kreditni transfer nikad nije primljen • transakcija je već vraćena
--	--

Atribut	AT-R7
Naziv atributa	Referenca PPU koji inicira opoziv
Opis atributa	Referencu određuje PPU koji inicira zahtjev za opoziv (<i>Recall</i>) kreditnog transfera i uvijek se prosljeđuje u procesu obrade R-transakcija prema PPU primatelja i opcionalno prema primatelju. Ovu referencu primatelj ili PPU primatelja navode inicijatoru opoziva kreditnog transfera kada traže više informacija o razlogu zahtjeva za opoziv.

Atribut	AT-R8
Naziv atributa	Datum namire pozitivnog odgovora na opoziv (<i>Recall</i>)
Opis atributa	Datum na koji je iznos povrata namiren u CSM-u.

6.3 Korištenje latiničnog pisma i hrvatskih dijakritičkih znakova

U nacionalnim SEPA kreditnim transferima u kunama dozvoljeno je korištenje latiničnog pisma, brojeva te upotreba posebnih znakova, kako je propisano uputom za korisnike.

U HRK SCT shemi koriste se hrvatski dijakritički znakovi (u slovima č, ć, đ, š, ž).

6.4 XSD shema

HR XSD shema za nacionalni SEPA kreditni transfer u kunama sadrži propisanu strukturu SEPA kreditnog transfera sukladno pravilima SEPA-e i ISO 20022 formata te specifičnim nacionalnim pravilima dogovorenima na razini bankovne zajednice.

HR XSD shema dostupna je na stranicama www.sepa.hr, Hrvatske udruge banaka, poslovnih banaka registriranih u Republici Hrvatskoj, Hrvatske gospodarske komore i Financijske agencije.

HR XSD shema definirana je za poruku zadavanja kreditnog transfera (pain.001.001.03) dok se za ostale poruke PPU-korisnik (pain.002, camt. poruke) preuzima ISO 20022 XSD shema.

6.5 Pregled tijeka obrade kreditnog transfera i vrijeme izvršenja

6.5.1 Početak izvršenja kreditnog transfera (Dan „D“)

Vrijeme izvršenja SEPA kreditnog transfera u kunama regulirano je odredbama Zakona o platnom prometu.

„Traženi datum izvršenja“ odgovara datumu kojeg traži platitelj za početak izvršenja naloga kreditnog transfera. Traženi datum izvršenja može biti tekući radni dan, datum u budućnosti ili na ugovoreni dan.

Izvršenje kreditnog transfera može biti prekinuto, zaustavljeno ili onemogućeno zbog primjene važećih zakonskih propisa.

6.5.2 Krajnje vrijeme primitka naloga za plaćanje (*Cut-off Time*)

PPU platitelja određuje krajnje vrijeme primitka naloga za plaćanje (*Cut-off Time*). Definiranje krajnjeg vremena primitka naloga za plaćanje (*Cut-off Time*) izvan je opsega Pravila.

6.5.3 Maksimalno vrijeme izvršenja

PPU platitelja obvezan je osigurati da je iznos kreditnog transfera odobren na računu PPU primatelja isti radni dan, odnosno sukladno odredbama ZPP-a.

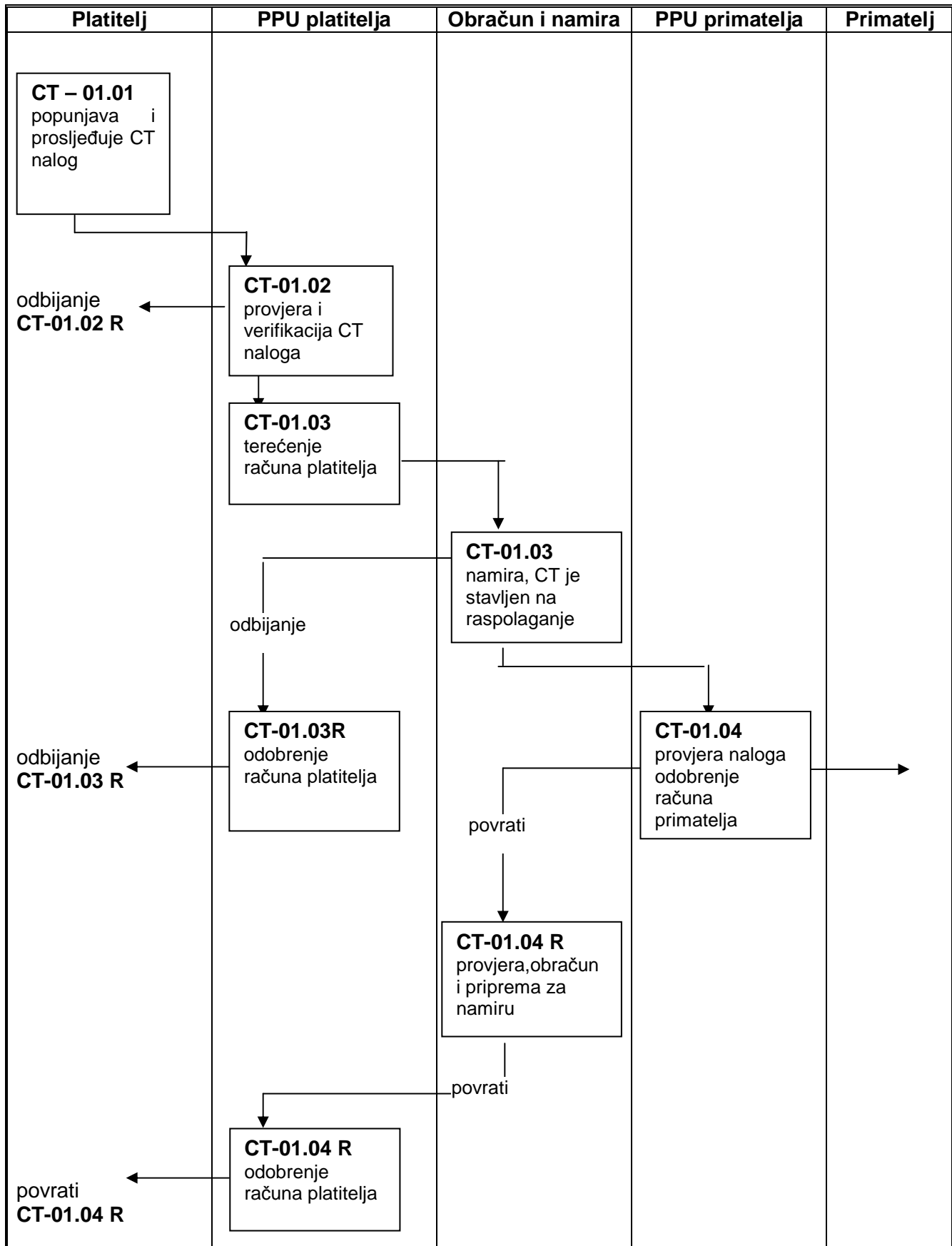
PPU primatelja obvezan je odobriti račun primatelja za iznos kreditnog transfera isti radni dan, odnosno sukladno odredbama ZPP-a.

6.5.4 Principi naplate naknade

Naplata naknade za izvršenje naloga kreditnog transfera korisnicima temelji se na principu „podjele naplate troška“, sukladno odredbama ZPP-a. Osnovica i visina naknade za platitelja i primatelja predmet su ugovornog odnosa PPU i korisnika.

6.6 Tijek obrade SEPA kreditnog transfera

Sljedeći dijagram opisuje korake i tijek obrade redovnog SEPA kreditnog transfera i odbijanja (*Reject*) i povrata (*Return*) SEPA kreditnog transfera.

6.6.1 Tijek obrade redovnog SEPA kreditnog transfera

CT-01.01

Platitelj priprema podatke za plaćanje sukladno skupu podataka iz DS-01. Nalog kreditnog transfera šalje se kako je ugovoreno s PPU platitelja.

CT-01.02

PPU platitelja zaprima nalog za plaćanje i provjerava ima li dovoljno podataka za izvršenje naloga te zadovoljava li uvjete koji su definirani procedurama PPU platitelja, uključujući i autentičnost naloga, provjeru formata i ispravnost IBAN-a.

Odbijanje naloga pokriveno je niže opisanim procedurama.

CT-01.03

Na dan izvršenja PPU platitelja tereti račun platitelja i šalje nalog za plaćanje odabranom CSM-u. CSM prenosi podatke i sredstva PPU primatelja sukladno pravilima sheme.

Podaci koje PPU platitelja mora osigurati PPU primatelja za izvršenje kreditnog transfera definirani su u skupu podataka DS-02.

CT-01.04

PPU primatelja mora odobriti račun primatelja isti radni dan po primitku kreditnog transfera. PPU primatelja će učiniti dostupnim informacije iz DS-04 primatelju temeljem ugovora između primatelja i PPU primatelja.

6.6.2 Tijek obrade odbijanja i povrata SEPA kreditnog transfera

CT – 01.02 R

PPU platitelja obavlja zaprimanje, provjeru i verifikaciju kreditnog transfera i u slučaju odbijanja informira platitelja sukladno rokovima koje je ugovorila s platiteljem.

CT – 01.03 R

CSM mora poslati poruku odbijanja PPU platitelja do kraja radnog dana. PPU platitelja mora informirati platitelja da je nalog za plaćanje odbijen, navesti razlog odbijanja te odobriti račun platitelja sukladno vremenu ugovorenom s platiteljem. Ako platitelj ponovo pošalje nalog s ispravljenim instrukcijama, takav se nalog smatra novim nalogom za plaćanje.

Ako PPU platitelja može ispraviti nalog za plaćanje, ponovno slanje takvog naloga u CSM smatra se novim kreditnim transferom.

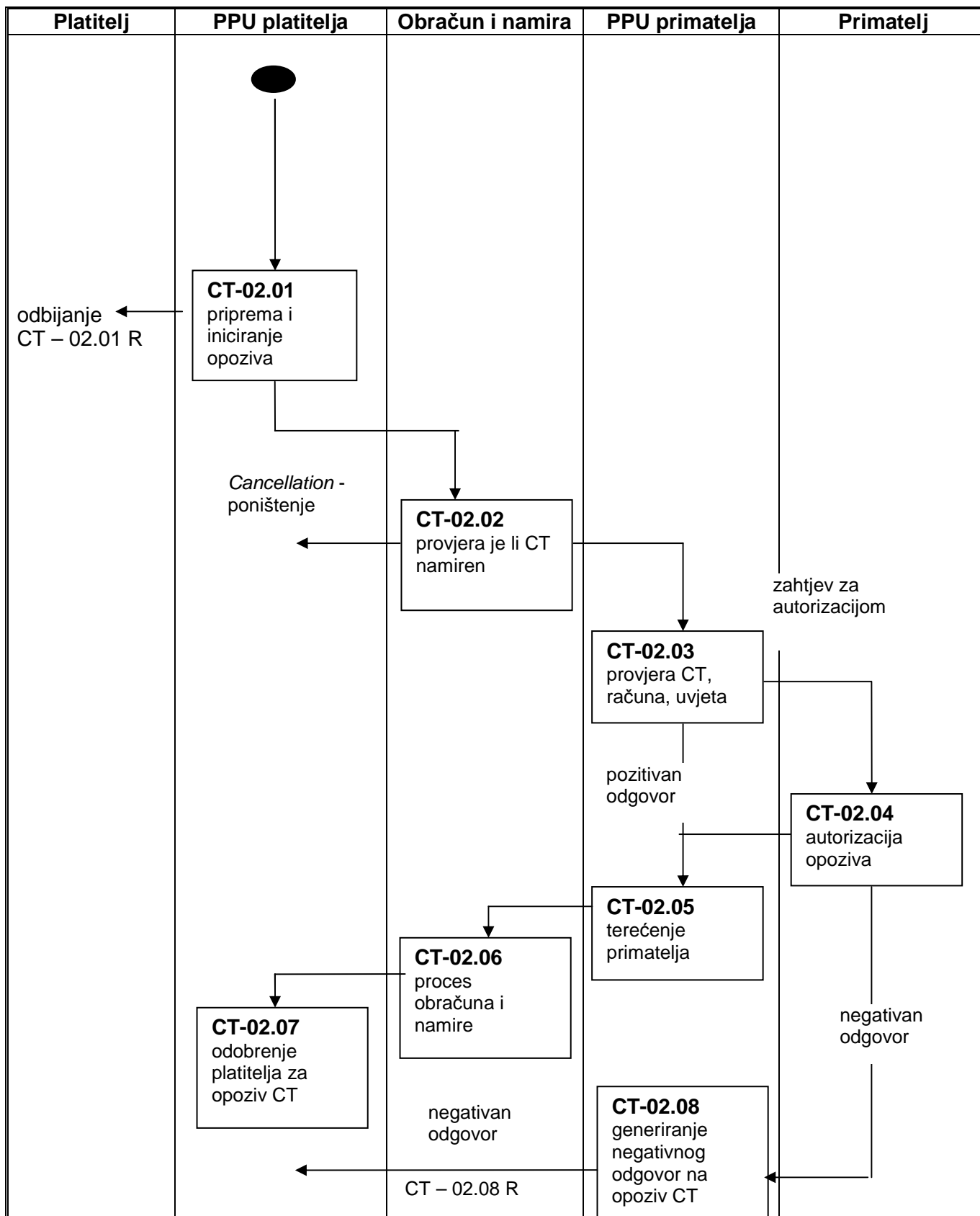
CT – 01.04 R

PPU primatelja mora poslati poruku povrata PPU platitelja najkasnije tri bankovna radna dana nakon datuma namirenja putem CSM-a.

PPU platitelja mora odobriti račun svog klijenta sukladno vremenu dogovorenom s platiteljem i osigurati platitelju informaciju o povratu i razlogu povrata.

6.6.2 Tijek obrade opoziva (*Recall*)

Koraci tijeka obrade opoziva (*Recall*):

CT – 02.01

Samo PPU platitelja može zatražiti opoziv (*Recall*) kreditnog transfera od PPU primatelja. PPU platitelja može zaprimiti zahtjev za opoziv od platitelja. Prije iniciranja procedure opoziva, PPU platitelja provjerava je li kreditni transfer koji je predmet opoziva:

- izvršen u CSM-u unutar 10 bankovnih radnih dana prije opoziva,
- stvarno pogrešno izvršen iz jednog od sljedećih razloga:
 - duplo slanje,
 - tehnički problemi koji rezultiraju pogrešnim kreditnim transferom,
 - prijevarno iniciranje kreditnog transfera.

Put korišten za iniciranje opoziva treba biti istovjetan onom koji je korišten za izvršenje kreditnog transfera čiji se opoziv traži.

CT – 02.01 R

PPU platitelja može odbiti zahtjev platitelja za opoziv kreditnog transfera ako ocjeni da kreditni transfer koji je predmet opoziva ne zadovoljava jedan od prethodno navedenih razloga za opoziv.

CT – 02.02

CSM provjerava je li kreditni transfer već izvršen. Ako kreditni transfer nije izvršen, CSM odbija kreditni transfer sukladno definiranim pravilima rada CSM-a. Ako je kreditni transfer već izvršen CSM šalje zahtjev za opoziv banci primatelja.

CT – 02.03

PPU primatelja mora unutar 10 bankovnih radnih dana, računajući od dana primitka opoziva, obraditi opoziv i odgovoriti PPU platitelja.

Ako je račun primatelja odobren za iznos kreditnog transfera, a na računu primatelja ima dovoljno sredstava i sredstva još nisu vraćena, PPU primatelja sukladno okvirnom ugovoru s klijentom dostavlja pozitivan ili negativan odgovor.

CT – 02.03 R

PPU primatelja šalje negativni odgovor PPU platitelja i navodi razlog negativnog odgovora ako:

- nema dovoljno sredstava na računu primatelja,
- je račun primatelja zatvoren,
- postoje zakonski razlozi koji u odgovoru moraju biti jasno navedeni,
- primatelj odbija povrat,
- nema odgovora primatelja,
- kreditni transfer koji je predmet opoziva nikad nije primljen ili
- je kreditni transfer već vraćen.

CT – 02.04

Primatelj daje ovlaštenje za terećenje računa PPU primatelja na njen zahtjev.

CT – 02.05

PPU primatelja šalje pozitivan odgovor na opoziv i tereti račun primatelja odmah ili po primitku ovlaštenja za terećenje računa primatelja.

CT – 02.06

CSM prima pozitivan odgovor na opoziv od PPU primatelja i namiruje iznos kreditnog transfera iz opoziva PPU platitelja.

CT – 02.07

PPU platitelja odobrava račun platitelja za iznos kreditnog transfera iz opoziva.

CT – 02.08

Ako PPU primatelja primi negativan odgovor ili nije dobila odgovor primatelja na zahtjev za opoziv, izrađuje poruku negativnog odgovora na opoziv.

CT – 02.08 R

Ako PPU primatelja nema ovlaštenje za terećenje ili nema odgovora primatelja, šalje CSM-u poruku s negativnim odgovorom u kojoj navodi razloge odbijanja opoziva.

6.7 Opis obrade R-transakcija

Ako iz bilo kojeg razloga neka strana ne može obraditi transakciju redovnom procedurom, započinje proces obrade R-transakcija. Poruke koje rezultiraju iz tih situacija izvršavaju se na standardizirani način, na razini procesa i na razini podataka.

Odbijanje (Reject) je proces koji slijedi nakon iniciranja kreditnog transfera a prije međubankovne namire, koji nije moguće izvršiti redovnom procedurom.

Ako PPU platitelja odbije izvršiti nalog za plaćanje koji je zadao platitelj, PPU platitelja dužan je obavijestiti platitelja o odbijanju, razlogu odbijanja i postupku za ispravljanje svih pogrešaka koje su dovele do odbijanja isti bankovni radni dan.

Ako CSM odbije izvršenje kreditnog transfera, poruka o odbijanju šalje se do kraja radnog dana prema karakteristikama definiranim u DS-03.

Glavne karakteristike poruke odbijanja (DS-03) su:

- iznos povrata iz poruke odbijanja mora biti istovjetan iznosu originalnog naloga kreditnog transfera
- šalje se istim kanalom koji je korišten za originalni kreditni transfer bez izmjene originalnog kreditnog transfera
- sadrži podatke o originalnom kreditnom transferu; originalni kreditni transfer identificiran je originalnom referencom banke platitelja
- sadrži Kod razloga odbijanja (AT-R3)

Povrat (Return) je proces koji slijedi nakon međubankovne namire kreditnog transfera koji nije moguće izvršiti redovnom procedurom.

Poruku povrata šalje PPU primatelja PPU-u platitelja za kreditni transfer za koji nije mogao, iz opravdanih razloga, odobriti račun primatelja temeljem podataka iz originalnog kreditnog transfera.

Procedura za povrat ne smije se koristiti u slučaju kada je račun primatelja već odobren i primatelj želi vratiti sredstva. U tom se slučaju inicira novi kreditni transfer.

Glavne karakteristike poruke povrata (DS-03) su:

- iznos povrata iz poruke povrata mora biti istovjetan iznosu originalnog naloga kreditnog transfera
- šalje se istim kanalom koji je korišten za originalni kreditni transfer, bez izmjene originalnog kreditnog transfera
- sadrži podatke o originalnom kreditnom transferu; originalni kreditni transfer identificiran je originalnom referencom PPU platitelja
- sadrži Kod razloga povrata (AT-R3)

Poruku povrata PPU primatelja mora poslati PPU platitelja unutar tri bankovna radna dana od dana namire.

Opoziv (*Recall*) se pojavljuje kada PPU platitelja traži otkazivanje kreditnog transfera koji PPU platitelja mora inicirati unutar 10 bankovnih radnih dana od datuma izvršenja kreditnog transfera koji je predmet opoziva. Opoziv može inicirati jedino PPU platitelja u svoje ime ili u ime svog klijenta.

Prije iniciranja opoziva, PPU platitelja mora provjeriti je li zadovoljen jedan od razloga za opoziv:

- duplo slanje
- tehnički problemi koji rezultiraju pogrešnim kreditnim transferom
- prijevarno iniciranje kreditnog transfera

Glavne karakteristike poruke opoziva (DS-05 i DS-06) su:

- vraćeni iznos mora biti istovjetan originalnom iznosu naloga kreditnog transfera
- šalje se istim kanalom koji je korišten za slanje originalnog kreditnog transfera bez izmjene originalnog kreditnog transfera
- sadrži podatke o originalnom kreditnom transferu
- sadrži Kod razloga opoziva (AT-48)

Ako je iniciran prije namirenja, opoziv će dovesti do poništenja (*cancellation*), sukladno procedurama CSM-a, koje je CSM ugovorio sa svojim sudionicima. Ako je opoziv iniciran nakon namirenja, CSM će opoziv proslijediti banci primatelja.

7. USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA

HRK SCT shema usklađena je s propisima RH kojima se uređuje pružanje platnih usluga.

8. PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA HRK SCT SCHEME

8.1 Sudjelovanje u shemi

Sudjelovanje u HRK SCT shemi temelji se na sljedećim načelima:

- sudionici sheme su pružatelji platnih usluga sukladno ZPP-u koji izvršavaju nacionalne platne transakcije SCT u kunama,
- sudionici sheme sudjeluju po načelu ravnopravnosti,
- sudionici koji su pristupili shemi moraju izvršavati platne transakcije SCT u kunama sukladno Pravilima,
- sudionici pristupaju shemi potpisivanjem Sporazuma. Sporazum je, uz Pravila, temelj utvrđivanja prava i obveza Sudionika

8.2 Usklađenost s Pravilima HRK SCT sheme

Sudionik je obvezan pridržavati se Pravila od dana pristupanja shemi do dana prestanka statusa sudionika. Sudionik je dužan osigurati da se i osobe povezane sa sudionikom (njegovi zaposlenici i treća strana koja platne transakcije obavlja u njegovo ime i za njegov račun kao i njezini zaposlenici) pridržavaju Pravila.

8.3 Dostupnost

Svaki je sudionik obavezan omogućiti korisnicima primanje i slanje SEPA kreditnih transfera u kunama sukladno Pravilima.

8.4 Registar sudionika HRK SCT sheme

OUNS vodi Registar sudionika koji je dužan održavati točnim i ažurnim.

Registar sudionika mora sadržavati:

- podatke o sudioniku (naziv, OIB, adresa....),
- datum kada se stekao status sudionika,
- podatke o sudionicima koji su brisani s popisa, uključujući i datum njihova brisanja, te
- ostale informacije koje se smatraju prikladnim u interesu učinkovitog upravljanja ovom shemom.

Sudionici su dužni dostaviti svaku promjenu podataka najkasnije u roku od 2 radna dana od nastanka promjene.

OUNS će o svakoj promjeni u Registru sudionika obavijestiti sudionike sukladno Pravilniku OUNS-a.

Pristupanjem shemi, sudionik pristaje na objavljivanje prethodno navedenih podataka.

8.5 Obveze PPU platitelja

PPU platitelja će:

- okvirnim ugovorom regulirati s platiteljem pružanje i korištenje usluga sukladno Pravilima;
- osigurati da takve odredbe i uvjeti podržavaju pravni slijed poslovanja, npr. u slučaju spajanja ili pripajanja, a u skladu s Pravilima;
- neće ograničavati svoje platitelje u korištenju sličnih usluga drugog PPU;
- na vrijeme dostaviti PPU primatelja potrebne podatke o plaćanju (kako je opisano u DS-02, u poglavlju 7) i iznos plaćanja, kako bi PPU primatelja mogla izvršiti svoje obveze u skladu s Pravilima;
- identificirati plaćanje prema PPU primatelja, kao plaćanje podneseno prema uvjetima sheme;
- identificirati svaku transakciju kreditnog transfera koja ne ispunjava uvjete Pravila i izvršiti je izvan okvira sheme ili transakciju odbiti u potpunosti;
- osigurati platiteljima i potencijalnim platiteljima informacije o pravilima sheme, razini usluge i datumu odobrenja primatelja plaćanja;
- omogućiti platiteljima iniciranje kreditnog transfera i prihvata podataka u propisanom formatu;
- osigurati platiteljima informacije o krajnjem roku zaprimanja i izvršenja kreditnih transfera putem svih raspoloživih kanala;
- osigurati provjeru autentičnosti i valjanost instrukcija platitelja;
- provjeriti svaki kreditni transfer sukladno okvirnom ugovoru te prihvatiti svaki ispravni i odbiti svaki neispravni kreditni transfer;

- dostaviti platitelju informaciju o razlogu odbijanja platne transakcije na način i u rokovima sukladno dogovoru s platiteljem;
- nakon prihvaćanja kreditnog transfera teretiti navedeni račun platitelja, proslijediti kreditnu transakciju PPU primatelja radi odobrenja računa primatelja navedenom u kreditnom transferu;
- dostaviti dodatne informacije na zahtjev platitelja i/ili PPU primatelja o tijeku i izvršenju kreditnog transfera,
- dostaviti dodatne informacije platitelju u slučaju spora,
- osigurati usklađenost svih transakcija kreditnog transfera sa standardima utvrđenim Pravilima
- osigurati obradu R-transakcija u skladu sa standardima utvrđenim Pravilima.

8.6 Obveze PPU primatelja

PPU primatelja će:

- okvirnim ugovorom regulirati s primateljem pružanje i korištenje usluga sukladno Pravilima;
- osigurati da takve odredbe i uvjeti podržavaju slijed poslovanja npr. prilikom spajanja ili pripajanja, a u skladu s Pravilima;
- pružiti primateljima odgovarajuće informacije o pravima i obvezama platitelja, primatelja, PPU platitelja i PPU primatelja prema Pravilima te informacije o razini usluge i troškovima koji se mogu pojaviti prilikom pružanja usluge;
- osigurati primjenu standarda definiranih Pravilima prilikom obrade i dostave informacija o primljenom kreditnom transferu;
- osigurati obradu R transakcija u skladu sa standardima utvrđenim Pravilima;
- prihvaćati kreditne transfere u kojima koje je inicirao PPU platitelja i odobravati račun primatelja prema IBAN-u, navedenom u kreditnom transferu, kao jedinstvena identifikacijska oznaka, primjenjujući propise vezane za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma;
- provjeriti i prihvatiti kreditni transfer ako je u skladu s Pravilima te odobriti račun primatelja, odnosno, izvršiti povrat navodeći razlog povrata ako nije ispravan;
- odobriti račun primatelja za puni iznos plaćanja u skladu s rokovima definiranim u poglavlju 7 ili za umanjeni iznos, ovisno o ugovoru između primatelja i PPU primatelja prema kojem PPU primatelja može umanjiti odobreni iznos za svoju naknadu;
- u slučaju spora na zahtjev PPU platitelja dostaviti dodatne informacije o tijeku i izvršenju kreditnog transfera.

8.7 Odgovornost sudionika

8.7.1 Naknada štete za kršenje Pravila

Sudionici jedni drugima odgovaraju za štetu koja nastane kao posljedica kršenja ovih Pravila sudionika ili drugih osoba za koje sudionik odgovara (npr. sudionikovih zaposlenika ili pružatelja usluga eksternalizacije), neovisno o tome je li šteta počinjena radnjom ili propuštanjem, namjerno ili iz nepažnje.

8.7.2 Ograničenja odgovornosti

Odgovornost sudionika za štetu koja nastane zbog kršenja ovih Pravila običnom nepažnjom ograničena je na iznos kreditnog transfera (maksimalna odgovornost).

Ovo se ograničenje ne primjenjuje ako je šteta počinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom. Ako je oštećenik ili druga osoba za koju sudionik odgovara (npr. njegov zaposlenik ili pružatelj usluga eksternalizacije) pridonio nastanku štete ili njezinoj visini, naknada štete se razmjerno smanjuje.

Oštećenik je dužan poduzeti sve razumne mjere da bi se smanjila šteta izazvana povredom Pravila, inače druga strana može zahtijevati smanjenje naknade štete.

8.7.3 Viša sila

Sudionik ne odgovara za štetu nastalu neispunjenjem ili kašnjenjem s ispunjenjem svih ili dijela njegovih obveza iz Pravila ako dokaže da je neispunjenje ili kašnjenje s ispunjenjem posljedica vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih okolnosti koje nije mogao spriječiti, otkloniti ili izbjeći.

8.8 Otkaz Sporazuma o pristupanju

Sudionik može otkazati Sporazum o pristupanju pisanim putem uz otkazni rok od 6 (šest) mjeseci. Otkazni rok počinje teći od dana dostave otkaza OUNS-u.

Po proteku otkaznog roka, podnositelju zahtjeva prestaje status sudionika i isti se briše iz Registra sudionika HRK SCT sheme.

Prestankom statusa sudionika isti više nema prava ni obveza prema ovim Pravilima, osim onih prava i obveza iz odredbi ovih Pravila kojima se uređuje odgovornost za štetu.

8.9 Ugovorne odredbe

Potpisom Sporazuma o pristupanju sudionici prihvaćaju ova Pravila i sve njihove izmjene i dopune donesene u skladu s točkom 10.2 ovih Pravila.

Pravila su sukladna propisima RH, a u slučaju bilo kakve nesukladnosti, odredba/e Pravila će se zamijeniti odgovarajućom valjanom odredbom koja prema svojoj namjeri i duhu najbolje odgovora zamijenjenoj odredbi. Pravila će se tumačiti sukladno hrvatskom zakonodavstvu.

Pravila su sastavljena na hrvatskom jeziku. Ako se Pravila prevedu na bilo koji drugi jezik, prednost ima tekst na hrvatskom jeziku.

9. UPRAVLJANJE HRK SCT SHEMOM

9.1. Pristupanje HRK SCT shemi

Pružatelj platnih usluga podnosi pisani zahtjev za pristupanje HRK SCT shemi koji potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje.

Rukovođenje pristupnim procesom, zaprimanje zahtjeva za pristupanje Shemi i Sporazuma o pristupanju, provedbu postupka provjere udovoljavanja uvjetima za pristup, objavljivanje pristupa novog Sudionika u Registru sudionika i dr. obavlja OUNS.

OUNS razmatra može li podnositelj zahtjeva biti sudionikom Sheme sukladno Pravilima i o tome pisanim putem obavještava podnositelja zahtjeva u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Ako OUNS utvrdi da podnositelj zahtjeva udovoljava uvjetima za pristup Shemi, podnositelj zahtjeva potpisuje multilateralni Sporazum o pristupanju HRK SCT shemi kojim postaje Sudionik Sheme od datuma koji mu u pisanoj obavijesti odredi OUNS te se upisuje u Registar sudionika. Potpisivanjem Sporazuma, Sudionik stječe sva prava i preuzima sve obveze koje su utvrđene Pravilima, drugim aktima, praksom i standardima sheme, odnosno provedbenim smjernicama i to prema svim drugim Sudionicima (multilateralni sporazum) te vlasniku i nadzornicima, od datuma koji mu odredi OUNS u pisanoj obavijesti.

U slučaju odbijanja zahtjeva, OUNS u pisanoj obavijesti navodi razlog odbijanja.

9.2. Izmjene i dopune Pravila

OUNS odlučuje o potrebi izmjene i dopune HRK SCT sheme na prijedlog sudionika, radi usklađivanja s izmjenama koje je donio EPC ili iz drugog razloga.

Prijedlog izmjena i dopuna sudionik može dati OUNS-u u pisanom obliku.

Usuglašeni prijedlog izmjena i dopuna OUNS dostavlja NOPP-u radi donošenja odluke o prihvatanju.

9.3. Rješavanje pritužbi korisnika usluga na postupanje sudionika

Postupak izvansudskog (mirnog) rješavanja pritužbi korisnika (potrošača i nepotrošača) na postupanje sudionika sheme nisu dio sheme.

9.4. Rješavanje pritužbi sudionika na postupanje drugih sudionika protivno Pravilima

Postupak izvansudskog (mirnog) rješavanja pritužbi sudionika na postupanje drugih sudionika protivno Pravilima, usvojenoj praksi i standardima utvrđuje OUNS donošenjem posebnih pravila.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Pravila stupaju na snagu danom usvajanja na NOPP-u, a primjenjuju se od 6. lipnja 2016. godine.

11. PRILOZI

Upute za korisnike:

11.1. Uputa za implementaciju

Standard ISO 20022 XML za iniciranje poruka kreditnog transfera (pain.001.001.03)

11.2. Uputa za implementaciju Uputa klijentu za prihvatanje XML poruke pain.002.001.03 o statusu naloga iz poruke pain.001.001.03

11.3. Uputa za implementaciju

Izvadak - camt.053.001.02 BankToCustomerStatementV02

Informacija o prometu i stanju - camt.052.001.02 BankToCustomerAccountReportV02

Obavijest o terećenju/odobrenju - camt.054.001.02 BankToCustomerDebitCreditNotificationV02

11.4. Jedinstveni pregled osnovnih modela „poziva na broj“, s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja

Upute za sudionike